

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό της 40ης/2025 συνεδρίασης της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Νάξου & Μικρών Κυκλάδων της 13ης Αυγούστου 2025.

Αρ. Απόφ. 298/2025

Περίληψη: Έγκριση άσκησης ασφαλιστικών μέτρων προσωρινής ρύθμισης κατάστασης με αίτημα προσωρινής διαταγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

Στη Νάξο, σήμερα 13 Αυγούστου 2025, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9:00 π.μ. στο Δημοτικό Κατάστημα του Δήμου Νάξου & Μικρών Κυκλάδων (αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου), συνήλθε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση η Δημοτική Επιτροπή ύστερα από την υπ' αρ. πρωτ. 15988/12-08-2025 πρόσκληση του Προέδρου της που επιδόθηκε νόμιμα με αποδεικτικό στα μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του Ν. 3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, δηλαδή σε σύνολο επτά (7) μελών συμμετέχουν πέντε (5) μέλη.

Παρόντες: Λιανός Δημήτριος - Πρόεδρος, Βαθρακοκοίλης Νικόλαος, Παντελιάς Ευάγγελος - αναπληρωματικό μέλος, Χατζηανδρέου Λεονάρδος, Γρυλλάκης Αθανάσιος - αναπληρωματικό μέλος.

Απόντες: Σέργης Νικόλαος, Κατσαράς Ευάγγελος, Φλεριανός Βασίλειος, Πολυκρέτης Εμμανουήλ.

Προσελεύσεις: Το μέλος της Δημοτικής Επιτροπής Κατσαράς Ευάγγελος προσήλθε κατά τη διάρκεια συζήτησης του παρόντος θέματος.

Χρέη γραμματέα εκτελεί η υπάλληλος του Δήμου κλάδου ΤΕ17 Διοικητικού/Λογιστικού, Χατζηκλιμάνογλου Στυλιανή.

Ο Πρόεδρος, εισηγούμενος το μοναδικό ημερήσιας διάταξης θέμα σχετικό με την περίληψη με τη διαδικασία του κατεπείγοντος λόγω του γεγονότος ότι η εξακολούθηση της υφιστάμενης κατάστασης παραμονής της εργοταξιακής περιφράξης δημιουργεί άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για τα συμφέροντα του Δήμου, των δημοτών και του εμβληματικού αρχαιολογικού χώρου του ναού του Απόλλωνα (Πορτάρας) στη νησίδα Παλάτια, έθεσε υπόψη των μελών την υπ' αρ. πρωτ. 16005/12-08-2025 εισήγηση του Δημάρχου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, καθώς και την από 12-08-2025 γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου, που έχουν αντίστοιχα, ως εξής:

Θέμα: Έγκριση άσκησης ασφαλιστικών μέτρων προσωρινής ρύθμισης κατάστασης με αίτημα προσωρινής διαταγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

Έχοντας υπόψη:

1. Την συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 08.08.2025 με θέμα: Λήψη απόφασης για κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων με αίτημα προσωρινής διαταγής και κάθε άλλου ένδικου μέσου και βοηθήματος, κατά των παρανόμων ενεργειών και πράξεων που έλαβαν χώρα από το Υπουργείο Πολιτισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, στο αρχαίο μνημείο του Ιερού Ναού του Δήλιου Απόλλωνα- Πορτάρα πόλεως Νάξου.
2. Τις διατάξεις του ν.3852/2010 (Α' 87) για τη λειτουργία της Δημοτικής Επιτροπής.
3. Τις διατάξεις των άρθρων 57 Α.Κ. και 682 επομ. Κ.Πολ.Δ.
4. Το γεγονός ότι από την εξακολούθηση της υφιστάμενης κατάστασης πιθανολογείται άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για τα συμφέροντα του Δήμου, των δημοτών και του εμβληματικού αρχαιολογικού χώρου του ναού του Απόλλωνα (Πορτάρας) στη νησίδα Παλάτια.
5. Την από 12.08.2025 Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας.

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΙ

Την κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων στο Μονομελές Πρωτοδικείο Νάξου με αίτημα προσωρινής διαταγής κατά

- Του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου εν προκειμένω από την Υπουργό Πολιτισμού κ. Στυλιανή (Λίνα) Μενδώνη, κάτοικο Αθηνών, οδός Μπουμπουλίνας 20 22.
- Της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων ως περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου

Πολιτισμού που εδρεύει στην Ερμούπολη Σύρου Κυκλάδων, οδός Τηλέμαχου Καρατζά 1 και εκπροσωπείται νόμιμα από τον προϊστάμενο αυτής κ. Δημήτριο Αθανασούλη, με την οποία θα επιδιώκεται η προσωρινή ρύθμιση κατάστασης και η προστασία του δικαιώματος προσωπικότητας του Δήμου και των δημοτών με την απομάκρυνση της αυθαίρετης εγκατάστασης εργοταξιακής περίφραξης περιμετρικά του ναού του Απόλλωνα (Πορτάρας) στη νησίδα Παλάτια Νάξου.

**Ο Δήμαρχος
Νάξου και Μικρών Κυκλάδων
Δημήτριος Λιανός**

ΘΕΜΑ: Έγκριση άσκησης ασφαλιστικών μέτρων προσωρινής ρύθμισης κατάστασης με αίτημα προσωρινής διαταγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Σύμφωνα με την κρατούσα άποψη στη νομολογία των πολιτικών (αστικών) δικαστηρίων, οι αρχαιότητες αποτελούν κοινόχρηστα πράγματα και συνεπώς η προσβολή τους ισοδυναμεί με προσβολή του δικαιώματος της προσωπικότητας, υπό την ειδικότερη εκδήλωση του δικαιώματος χρήσης των περιβαλλοντικών αγαθών.

Το πολιτιστικό περιβάλλον αποτελεί, σύμφωνα και με την παραπάνω νομολογία, ιδιαίτερη προστατευόμενη έκφανση της προσωπικότητας του ατόμου, στενά συνδεδεμένη με τον όρο των κοινόχρηστων πραγμάτων της ΑΚ 966. Συγκυριακά γίνεται μάλιστα στην έννοια του ζωτικού χώρου, του χώρου δηλαδή όπου ο άνθρωπος όχι μόνο ζει αλλά και αναπτύσσει τις ποικίλες δραστηριότητες του. Κάθε παρακώλυση της χρήσης κοινόχρηστων πραγμάτων και επομένως και των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς, συνεπάγεται προσβολή της προσωπικότητας του ατόμου.

Επομένως κάθε πολίτης έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει την άρση της προσβολής, την μη επανάληψή της στο μέλλον ή ακόμη και αποζημίωση όταν υπάρχει προσβολή του πολιτιστικού περιβάλλοντος, ανεξαρτήτως αν υφίσταται ή όχι ορισμένη τοπική σχέση.

Σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας 2801/1991, με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 6 του άρθρου 24 του Συντάγματος, ο συντακτικός νομοθέτης, αναγνωρίζοντας τη σημασία της διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, καθιέρωσε υποχρέωση αυξημένης προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος, η οποία έχει ως περιεχόμενο αφενός τη διατήρηση στο διηνεκές των μνημείων και λοιπών στοιχείων κάθε είδους που προέρχονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και συνθέτουν την ιστορική, καλλιτεχνική, τεχνολογική και γενικώς, την πολιτιστική κληρονομιά, και αφετέρου τη δυνατότητα επιβολής γενικών περιορισμών ή ειδικών μέτρων για την αποφυγή οποιασδήποτε βλάβης, αλλοίωσης ή υποβάθμισης του χώρου που περιβάλλει τα μνημεία.

Κάθε επέμβαση επί και πλησίον αρχαίου ή μνημείου πρέπει να αποβλέπει στην προστασία και ανάδειξη του και να ενεργείται εν όψει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του και του είδους των προστατευτέων στοιχείων, επί τη βάση των δεδομένων της επιστήμης (ΣτΕ 5460/2012), απαγορευομένων επεμβάσεων και χρήσεων μη συμβατών προς την κατά προορισμό χρήση του μνημείου και του περιβάλλοντος αυτό χώρου (ΣτΕ 616/2011).

Οι κατευθυντήριες οδηγίες, κανόνες και ρυθμίσεις του ισχύοντα Ν. 4858/2021 για την προστασία και ανάδειξη των αρχαιοτήτων, δεν απευθύνονται μόνο σε τρίτους ιδιώτες και πολίτες αλλά αφορούν εξίσου και το ίδιο το Υπουργείο Πολιτισμού με τις περιφερειακές διευθύνσεις του και τα γνωμοδοτικά του όργανα.

Γενικώς δύναται να λεχθεί ότι οι πράξεις των αρμοδίων οργάνων της Διοικήσεως, με τις οποίες επιτρέπεται η εκτέλεση έργων ή εργασιών εντός ή πλησίον μνημείου, πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένες, ως προς την κρίση, ότι με το έργο ή τις εργασίες αυτές προστατεύεται, αναδεικνύεται, πάντως δεν παραβιάζεται ουσιωδώς το μνημείο.

Σύμφωνα με το Νόμο (ιδίως το άρθρο 57 του Αστικού Κώδικα), προσβολή προσωπικότητας συνιστά κάθε παράνομη και υπαίτια ενέργεια ή παράλειψη που θίγει τα στοιχεία της προσωπικότητας ενός ατόμου.

Η προσβολή προσωπικότητας δεν αφορά μόνο ζωτικά στοιχεία (ζωή, τιμή, ιδιωτικότητα) αλλά και πνευματικά, πολιτιστικά ή καλλιτεχνικά αγαθά, εφόσον και αυτά είναι έκφραση της προσωπικότητας ενός ατόμου.

Ένα από τα αγαθά που απαρτίζουν την προσωπικότητα του ατόμου είναι και το περιβάλλον, φυσικό και πολιτιστικό, το οποίο, είναι ο ζωτικός χώρος, μέσα στον οποίο αναπτύσσεται, κινείται και δημιουργεί ο άνθρωπος. Συνιστά βασικό στοιχείο της ζωής του και συνεπώς είναι αναπόσπαστο μέρος της προσωπικότητάς του.

Ενεργητικά νομιμοποιείται και ο Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων ως ΝΠΔΔ ΟΤΑ Α΄ Βαθμού. Οι δημοτικές αρχές εκπροσωπούν και να εκφράζουν τα συμφέροντα της τοπικής κοινωνίας και μια από τις κύριες αποστολές τους είναι η προστασία και η προαγωγή του πολιτισμού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 75 Ν. 3463 (ΦΕΚ Α΄ 114/ 8.6.2006) Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων «Αρμοδιότητες». Κεφ. Ι : Οι δημοτικές και οι Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι Αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς:στ) Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως : 6. Η προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαιών, καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.

Εν προκειμένω, στις 4 Αυγούστου 2025 και υπό το βάρος της έκτασης που έλαβε ανάρτηση φωτογραφίας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στην οποία αποτυπώνεται η παράνομη ενέργεια ενός επισκέπτη του ναού του Απόλλωνα (Πορτάρα) , ο οποίος σήκωσε ένα αρχαίο μάρμαρο από τον χώρο του μνημείου, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων προμηθεύτηκε και προέβη στην τοποθέτηση εργοταξιακού συρματοπλέγματος περιμετρικά του αρχαίου ναού χωρίς την ύπαρξη καμίας σχετικής μελέτης, ούτε συναφούς εκτελεστής διοικητικής απόφασης-πράξης, ούτε έγκρισης από οποιαδήποτε αρμόδια Αρχή. Για τη μεταφορά των υλικών προηγουμένως, χωρίς γνώση ή άδεια του Δήμου, οι καθ' ων είχαν καταστρέψει ένα από τα κολωνάκια που είχε τοποθετήσει ο Δήμος στην είσοδο του δημοτικού δρόμου που ενώνει την Χώρα Νάξου με τη νησίδα της Παλάτια και αποσκοπούσε στην αποτροπή εισόδου τροχοφόρων στον προαναφερόμενο πεζόδρομο. Σημειωτέο ότι τα τελευταία χρόνια είχε τοποθετηθεί από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων οριοθέτηση με χαμηλό διπλό σχοινί περιμετρικά του χώρου του μνημείου της Πορτάρας (πύλη και υπολειμμάτων αρχαίου ναού) που ήταν εντούτοις συμβατή και σε αρμονία με τον χαρακτήρα και την σημασία του χώρου.

Η «Πορτάρα» ως αρχαιολογικό μνημείο αποτελεί πολύτιμη πηγή γνώσης για την αρχαϊκή αρχιτεκτονική και την πολιτική ιστορία της Νάξου. Ως σύμβολο, έχει ταυτιστεί με την ταυτότητα του νησιού, εμφανιζόμενη σε λογότυπα, τουριστικές καμπάνιες και τοπικά προϊόντα. Κηρύχθηκε ως διατηρητέος αρχαιολογικός χώρος με το από 18 Αυγούστου 1933 Διάταγμα «Περί χαρακτηρισμού ως αρχαιολογικού χώρου της Β.Δ. της Νάξου μικράς νησίδος του Βάκχου κοινώς Παλάτια» ΦΕΚ Α΄ 244/21-8-1933.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ - ΓΝΩΜΟΔΟΤΩ

Ότι είναι δυνατή κατόπιν απόφασης της Δημοτικής Επιτροπής (άρθρο 72 παρ. 1 εδαφ. i Ν. 3852/2010) η άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων στο Μονομελές Πρωτοδικείο Νάξου με αίτημα προσωρινής διαταγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου εν προκειμένω από την Υπουργό Πολιτισμού και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων ως περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού που εδρεύει στην Ερμούπολη Σύρου Κυκλάδων, με την οποία θα επιδιώκεται η προσωρινή ρύθμιση κατάστασης και η προστασία του δικαιώματος προσωπικότητας του Δήμου και των δημοτών με την απομάκρυνση της αυθαίρετης εγκατάστασης εργοταξιακής περίφραξης περιμετρικά του ναού του Απόλλωνα (Πορτάρας) στη νησίδα Παλάτια Νάξου.

**Η Νομική Σύμβουλος
ΣΟΦΙΑ ΙΑΚ. ΒΡΟΥΤΣΗ**

Κατόπιν αυτών, ο Πρόεδρος κάλεσε το Σώμα σε διαλογική συζήτηση για τη λήψη σχετικής απόφασης.

- Το μέλος της Δ.Ε. Χατζηανδρέου Λεονάρδος είπε ότι δεν συμφωνούν με την περίφραξη, ωστόσο διατύπωσε την άποψη ότι δεν πρέπει να ασκηθούν ασφαλιστικά μέτρα, αλλά αντίθετα να γίνει διαβούλευση με την Αρχαιολογική Υπηρεσία σχετικά με την εκπονούμενη μελέτη και να μεταβεί ο Δήμος με κοινή πρόταση στο Κ.Α.Σ. στη συνεδρίαση της 27-08-2025, ώστε να βρεθεί η βέλτιστη λύση.

Η Δημοτική Επιτροπή ύστερα από διαλογική συζήτηση, η οποία έχει καταγραφεί αναλυτικά στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά, και αφού έλαβε υπόψη της:

1. Τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 και ιδιαίτερα των άρθρων 72 (Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής δήμων), 74Α (Αρμοδιότητες Δημοτικής Επιτροπής) και 75 (Λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
2. Τις σχετικές διατάξεις του Ν. 3463/2006, όπως ισχύουν,
3. Τις διατάξεις του Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ Α΄ 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις»,

4. Το υπ' αρ. πρωτ. 15461/05-08-2025 έγγραφο του Δημάρχου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων με θέμα: «Καταγγελία για την περιφραξη του Ναού Απόλλωνα στη Χώρα Νάξου»,
5. Την υπ' αρ. 137/2025 (ΑΔΑ: 60ΒΜΩΚΗ-6ΙΕ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με θέμα: «Λήψη απόφασης για κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων με αίτημα προσωρινής διαταγής και κάθε άλλο ένδικου μέσου και βοηθήματος, κατά των παρανόμων ενεργειών και πράξεων που έλαβαν χώρα από το Υπουργείο Πολιτισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, στο αρχαίο μνημείο του Ιερού Ναού του Δήλιου Απόλλωνα- Πορτάρα πόλεως Νάξου»,
6. Την υπ' αρ. πρωτ. 16005/12-08-2025 εισήγηση του Δημάρχου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων,
7. Την από 12-08-2025 γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Εγκρίνει το κατεπείγον της συζήτησης του θέματος.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

< Τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής Χατζηανδρέου Λεονάρδος και Γρυλλάκης Αθανάσιος απέχουν από την ψηφοφορία. >

Χορηγεί την ειδική εντολή, το δικαίωμα και την πληρεξουσιότητα στους με έμμισθη εντολή δικηγόρους του Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, Βασίλειο Καραμπίνη του Στυλιανού (Α.Μ. Δ.Σ.Ν. 27) και Σοφία Βρούτση του Ιακώβου (Α.Μ. Δ.Σ.Ν. 48), όπως από κοινού ενεργούντες, είτε κεχωρισμένως έκαστος τούτων, καταθέσουν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Νάξου αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προσωρινής ρύθμισης κατάστασης με αίτημα προσωρινής διαταγής κατά του Ελληνικού Δημοσίου, νομίμως εκπροσωπούμενου εν προκειμένω από την Υπουργό Πολιτισμού κ. Στυλιανή (Λίνα) Μενδώνη, κάτοικο Αθηνών και κατά της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων ως περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, που εδρεύει στη Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα από τον προϊστάμενο αυτής κ. Δημήτριο Αθανασούλη, και όπως οι ανωτέρω αναφερόμενοι Δικηγόροι εκπροσωπήσουν το Δήμο στη δικάσιμο που θα οριστεί καταθέτοντας σημείωμα, προσθήκη και αποδεικτικά έγγραφα και γενικά όπως διενεργήσουν κάθε διαδικαστική πράξη κύρια ή παρεπόμενη πράττοντες οτιδήποτε σχετικό απαιτείται για τον εν γένει χειρισμό της υποθέσεως, βάσει των σχετικών διονομικών διατάξεων.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αύξοντα αριθμό 298/2025.

Αφού αναγνώστηκε το πρακτικό αυτό υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΛΙΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ
ΒΑΘΡΑΚΟΚΟΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΑΤΣΑΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΠΑΝΤΕΛΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΧΑΤΖΗΑΝΔΡΕΟΥ ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ
ΓΡΥΛΛΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Για την ακρίβεια
Ο Πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής

Δημήτριος Λιανός
Δήμαρχος